

a világpolitikában, akkor nem szabad elveszíteni bizalmunkat a magyar koronában sem.

Miből élnek a budapesti özvegyasszonyok?

Akik a legszánalomraméltóbbak. — Koszt és kvártélyadás. — Egy furcsa egzisztencia. — Mivé lett a zongora és a francia nyelv. — Kalapkészítéstől — a manikűrig.

— Miből él?

Ez ma a legindiszkrétebb kérdés, amit a budapesti polgárnak feladhat valaki. Annak idején a *Pesti Hirlap* majdnem minden foglalkozású emberhez feltette ezt a kérdést, de egészen elhanyagolta az özvegyasszonyokat, akik semmiféle mesterséget, ipart nem tanultak, mert úgy gondolták, hogy életüket férjük mellett, mint jó háziasszonyok és gondos családanyák élhetik le vidáman s keveset nélkülözve. Ki miből él — ez nyilván a legfogasabb kérdés, mert erre senki sem tud felelni és főleg a nagytekintélyű adóbizottságok állanak tanácstalanul e kérdés előtt, — hiszen az ő feladatuk lenne rólunk, könnyelmű polgárokról kideríteni, hogy a mai viszonyok között milyen titkos aranybányából merítjük az erőt a nyolcvanezer koronás ruha és a negyven koronás tejás öldöklő iramához. A megélhetésért való ádáz marakodásban szinte megható az özvegyasszonyok küzdelme. A legtöbb budapesti asszony, még ha nem is özvegy, minden erejével dolgozik azon, hogy valamiképen kivegye részét az életfentartás nehézségeiből. A legszomorubb helyzetben a nyugdíjas asszonyok vannak. Ezek között a legtöbb 2—6 ezer korona havi nyugdíjat élvez és így természetes, hogy megfeszített munkát kell kifejteniök, hogy ehez még a mindennapi kenyérre valót, a gyerekek iskoláztatásának, ruháztatásának költségeit megszerezzék. Megállapítható, hogy a megélhetésért való küzdelemben az egyedülálló nők sokkal leleményesebbek, kitartóbbak, mint maguk a férfiak. Nem tagadjuk, valóban vannak ez alól is kivételek, szép számmal akadnak olyan asszonyok is, akik a mai forgatag furcsa sodrásának nem tudnak ellentállni és teljesen az egykori jólét itt maradt rongyainak eladásából tengetik napjaikat. Ezek a tehetségtelenek! A legtöbben azonban, ha nehéz munkával is, találnak utat és módot, hogy megélhessenek. Ma alig van olyan özvegyi nyugdíj vagy életjáradék-kötvény, amely a száraz kenyérre is elegendőnek bizonyulna és így erősen hozzá kell látni a munkához, hogy a békebeli életnivóból legalább az elsőrendű fontosságú cikkek ne hiányozzanak.

A szobakiadás.

Az özvegyasszonyok ezrei teljesen a lakásaikra vannak utalva. Minden nélkülözhető szobájukat kiadják albérlőknek, ami manapság meglehetősen lukratív üzletnek mondható, ugyan nem fedezi az életfentartáshoz szükséges kiadások összességét, de minden bizonnyal jelentékeny pillanatnyi segítségnek mondható. A szobakiadásnak ma csupán egy kellemtelen oldala van, hogy az ebből élő asszonyok állandó rettegésben élnek, mert jöhet egyszer egy bőszen albérlő, aki egész egyszerűen lerekviráltatja magának azt a lakásrészt, amelyben lakik. Azért még ma is vannak szép számmal olyan özvegyek, akik ötszobás lakásukból négyet kiadnak és még így is sikerült nekik az összes törvények, rendeletek, lakásnyomozók rettenetes viharát minden nagyobb baj nélkül meguszní. Azok, akik könnyen feltalálták magukat az új, változott viszonyok között, bérlőiknek reggelit és ebédet is főznek és így, ha nem is jutnak jelentékeny jövedelemhez, de legalább ingyen étkezhetnek, sőt, hogy a régi világ fényéből még más is megmaradion: cselédet is tarthatnak. Óh, — sóhajt fel bizonyára e sorok olvasásánál sok özvegyasszony — nem mindenki tud szobát kiadni, mert nagyon

soknak kicsi a lakása. és bizony vannak olyanok, akik nem szívesen állítják főzőművészetüket idegenek szolgálatába

Aki két kutyából él.

Regénybe illő, hogy némelyik asszony miből tengeti életét. A napokban felhívták figyelmünket egy Üllői-uton lakó özvegyasszonyra, akinek férje valamikor a Máv.-nál volt alkalmazásban. *Kétezer-hatszáz korona nyugdíjat kap.* Ebből természetesen nem lehet megélni és ez az özvegyasszony mégis a körülményekhez képest nagyszerűen él. Önként adódik a kérdés: miből? Erre már ő adta meg nekünk a választ.

— Ezerkilencszázhuszban egy kedves ismerősöm a feleségével kivándorolt Amerikába. Felpakolták minden cókókjukat és áthajóztak az új világba. Amit nélkülözni tudtak, azt eladták, ami feltétlenül szükséges volt és a régi, kedves tárgyakat magukkal vitték. Volt azonban ennek a házaspárnak két gyönyörű kutyája. Ezeket nem tudták magukkal vinni, viszont annyira szerették a két állatot, hogy nem akartak megválni tőlük. Itthagyták nálam és azt mondták, hogy majd Amerikából mindig küldenek pénzt a két kutya eltartására. Eleinte nem kaptam semmit, azután jött az első pénzküldemény, öt dollár, majd tíz dollár s most legutóbb, több mint fél-esztendeje minden hónap elején pontosan tizenöt dollárt kapok, ami nemcsak a két kutya ellátását, hanem az enyémet is fedezi. Tessék most már elképzelni, hogy milyen féltő gonddal ápolom és gondozom én ezt a két állatot.

Valóban, a két kutya ott fekszik a konyhában, valami kopott szőnyegen, mellettük két bádoggfazékban hú s főzelék. Rá sem néznek az étélre. Kövérek és jólakottak, szinte meglátszik rajtuk, hogy dollárokat kapnak Amerikából.

Akik a régi uri passziókból élnek.

Bizony, mint ahogy nincs mindenkinek kiadó szobája, úgy nincs is mindenkinek amerikai kutyája sem. Az özvegyasszonyok egy nagy része abból a tudományából él, amelyet leánykorában, a régi jó időkben passzióból tanult meg. Ezek közül elsősorban a zene jön számításba. Nagyon sokan, akik valamikor saját kedvtelésükre tanultak meg zongorázni, ma ennek tanításából élnek, vagy kisebb filmszínházakban, tánciskolákban verik a billentyüket. Nagy hasznát veszik az egykeri szorgalomnak azok is, akik fiatalabbkorukban valamelyik idegen nyelvet, főleg a franciát, vagy angolt sajátították el tökéletesen; ez kitűnő kereset, mert a nyelvtanítást ma Budapesten nagyszerűen fizetik.

Sok asszony él kézimunkából. kötésből, horgolásból és főleg az utóbbi években olyan nagyon felkapott lámpaernyőkészítésből, selyembatikolásból, művirágkészítésből és a szalonzsalkák díszítésére szolgáló francia-babák gyártásából.

Tanfolyamok.

Az itt felsorolt foglalkozások legnagyobb részét még leánykorukban sajátították el a most rászorultak, de vannak sokan, akik a változott körülmények folytán egész új életet kezdenek. Ezek különböző tanfolyamok óráin sajátítják el a jövő foglalkozásuk tudományát és épen ezért szinte gombamódra szaporodnak el az ilyen tanfolyamok, amelyek, mint hirdetik, bizonyítványaikkal iparjengedély váltására jogosítják tanulóikat. Különösen kedvelt a női alkalp-készítés. A legtöbb belvárosi híres szalonban van néhány uriaszony növendék, aki úgy határozott, hogy a jövőben abból fog élni, amire valamikor a jó világban a legtöbb pénzt költötte. A szabás, varrás, fehérneműkészítés tanfolyamai szintén nagyon keresettek, de sokan foglalkoznak az iparművészetek különböző ágaival is. Szinte tulzsufoltak a bőrdíszműiskolák, az ötvösművészeti kurzusok és sok tanulója akad még most is a szép selyemlámpaernyő készítésének is.

Egy ismert belvárosi kozmetikai intézetben tíz hölgnövendék között hét van olyan, akik valamikor leghíbb paciensei voltak a boszorkánycs kezű kozmetikusnak. Ha kitanulják a mesterséget, ők is kozmetikai intézetet nyitnak és megküzdnek az élettel úgy, ahogy lehet. Ezek az asszonyok tiszteletreméltók és megérdemlik mindnyájunk dicséretét, mert nem nehéz jól megfizetett bankhivatalnoknőnek vagy rosszul fizetett tanítónőnek lenni, akinek megvan hozzá az előképzettsége, de igenis óriási küzdelem, energia kell ahhoz, hogy egy asszony ma új egzisztenciát tudjon magának teremteni.

László Aladár.

A jugoszláv válság.

A választási mozgalom kezdete. — Pasics harca a decentralisták ellen.